

คำวินิจฉัยของ ศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๖๐/๒๕๔๗

วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๔๗

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชาติประชาไทย

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๔๗ และคำร้องเพิ่มเติม ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๔๗ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชาติประชาไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง โดยมีข้อเท็จจริงสรุปได้ ดังนี้

ในคำร้องลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๔๗ นายทะเบียนพรรคการเมืองกล่าวหาว่านับแต่นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคชาติประชาไทยเป็นพรรคการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๔๑ แล้ว โดยมีคณะกรรมการบริหารพรรค จำนวน ๕ คน มีนายเครือเทพ พรหมสุวรรณ เป็นหัวหน้าพรรค และนายณัฐพล ชันธิไชย เป็นเลขาธิการพรรค พรรคชาติประชาไทยประสบปัญหาในการดำเนินกิจการตลอดเวลา เช่น ไม่สามารถส่งงบการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๕ ต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองได้ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดและมีสมาชิกสำคัญ ๆ ลาออกจากพรรคหลายคน คณะกรรมการบริหารพรรคจึงได้มีมติยุบสาขาพรรคทุกสาขา และได้แจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบแล้ว ซึ่งนายทะเบียนพรรคการเมืองได้ตอบรับการเปลี่ยนแปลงไปแล้วตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ลต (ทบพ) ๐๔๐๑/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๗ และเนื่องจากในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา พรรคชาติประชาไทย มีปัญหาในการดำเนินกิจการเป็นอย่างมาก เช่น การจัดทำงบการเงินประจำปี ๒๕๔๕ ไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๔๐ ซึ่งนายทะเบียนพรรคการเมืองได้ไปร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน เพื่อขอให้ดำเนินการตามกฎหมาย กรณีดังกล่าวจึงมีเหตุให้ยุบพรรคชาติประชาไทยได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๔)

หลังจากศาลรัฐธรรมนูญมีมติรับคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองไว้พิจารณาวินิจฉัยในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๗ และแจ้งให้พรรคชาติประชาไทยชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันได้รับหรือถือว่าได้รับหนังสือ พรรคชาติประชาไทยโดย นายเครือเทพ

พรหมสุวรรณ หัวหน้าพรรค ได้มีหนังสือลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๔๗ สรุปสาระสำคัญได้ว่า ขณะนี้ พรรคชาติประชาชนไทยมีสมาชิกเหลือเพียง ๖ คน รวมทั้งหัวหน้าพรรคด้วย จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาวินิจฉัยให้ยุบเลิกพรรคชาติประชาชนไทยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๒)

ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีมติในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๗ รับคำชี้แจงของ พรรคชาติประชาชนไทยไว้ในสำนวน และแจ้งนายทะเบียนพรรคการเมืองทราบ นายทะเบียนพรรคการเมือง จึงยื่นคำร้องเพิ่มเติมลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๔๗ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรค ชาติประชาชนไทยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง โดยให้ข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่าจากการสอบสวนของเจ้าหน้าที่พบว่าพรรคชาติประชาชนไทยมีสมาชิก เหลือไม่ถึง ๑๕ คน เนื่องจากคณะกรรมการบริหารของพรรคชาติประชาชนไทยในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๔๗ มีมติให้สมาชิกของพรรคชาติประชาชนไทยทั้งหมดพ้นจากสมาชิกภาพของพรรค ตามข้อบังคับพรรคชาติประชาชนไทย พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๖๑ (๔) ยกเว้น นายเครือเทพ พรหมสุวรรณ นายเกียรติพล ยวนบุญย์ และนายธารินทร์ ผิวอ่อน

ประเด็นในการพิจารณาและคำวินิจฉัย

พิจารณาแล้วเห็นว่า คำร้องและคำร้องเพิ่มเติมของนายทะเบียนพรรคการเมืองรวมทั้งเอกสาร ประกอบคำร้อง ตลอดจนคำชี้แจงของพรรคชาติประชาชนไทยและเอกสารประกอบคำชี้แจงของผู้ถูกร้อง ซึ่งขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาสั่งยุบพรรคชาติประชาชนไทยได้ เพราะมีสมาชิกไม่ถึง ๑๕ คน มีหลักฐานพอที่จะสั่งยุบพรรคชาติประชาชนไทยได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๒) ซึ่งบัญญัติไว้ว่า พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบเมื่อมีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงสิบห้าคน

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยให้สั่งยุบพรรคชาติประชาชนไทยตามคำร้องของนายทะเบียน พรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

ศาสตราจารย์ ดร.กระมล ทองธรรมชาติ

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ